

ת"פ 90/09 - מ.י. משרד התמ"ת מחלקה משפטית-עו"ז נגד הירח ע.ע. לשיפוצים בע"מ

בית דין אזורי לעבודה בירושלים
ת"פ 90-09 מ.י. משרד התמ"ת מחלקה משפטית-עו"ז
נ' הירח ע.ע לשיפוצים בע"מ ואח'

בפני בעניין: כב' השופטת יפה שטיין
מ.י. משרד התמ"ת מחלקה משפטית-עו"ז
ע"י עו"ד אייל נון
המאשימה
נגד
הירח ע.ע לשיפוצים בע"מ ע"ד אשרף
עבד אלקאדר
הנאשמים

גזר דין

1. הנאשמת הורשעה בהעסקת שני עובדים זרים ללא היתר ביום 27/5/03, וזאת בניגוד לסעיפים 2(א)(1) ו-2(א)(2) לחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991.
2. כתב האישום המקורי כנגד הנאשמת הוגש לבית הדין ביום 8/7/09, וביום 18/11/09 הוגש כתב אישום מתוקן (אשר הוסיף את מנהל נתבעת 1 כנאשם נוסף - ואשר בסופו של ההליך נמחק בהחלטת כב' השופט דניאל גולדברג ביום 10/5/10, בשל התיישנות).
3. בטיעוניה לעונש הביאה המאשימה את מטרות הענישה כפי שהובאו על ידי בית הדין הארצי בין היתר במסגרת עפ 1001/01 **מדינת ישראל נ' ניסים נפתלי**, שם ציין בית הדין הארצי כי מדובר בעבירה חמורה אשר הפכה להיות בעיה חברתית ומוסרית וכי העסקת עובדים זרים שלא כדין פוגעת לא רק ברווחת העובדים הזרים אלא גם בתנאי עבודתם של העובדים המקומיים שאינם יכולים להתחרות עם עבודה "זולה" כשל הזרים. עוד נאמר בפס"ד זה כי אין להטיל קנס סמלי או נמוך על המעסיק עובדים זרים בלא היתר, בלא נימוקים מיוחדים. לדברי ב"כ המאשימה, הסיבות שהביאו את הנאשמת לבצע את העבירה הינן סיבות כלכליות כשהנאשמת ראתה בעובדים הזרים כוח עבודה זול. הנאשמת העסיקה את העובדים הזרים במסגרת עיסקה, ועל מנת להניב מהעסקתם רווח כלכלי - ועל כן יש לפסוק כנגדה עונש ראוי ומרתיע. בנסיבות העניין, ומשאין לנאשמת הרשעות קודמות - מבקש ב"כ המאשימה כי בית הדין יטיל על הנאשמת סך של 50% מגובה הקנס המכסימאלי (דהיינו - בגין העסקת שני עובדים זרים בלא היתר - סך של 116,800 ₪).
4. מאידך טוען ב"כ הנאשמת כי אין להחמיר עם הנאשמת כלל וכלל וכי יש לקחת בחשבון את מועד ביצוע עמוד 1

העבירה (27/5/03); את מועד הגשת כתב האישום נגדה (8/7/09), ואת העובדה שאין לה הרשעות קודמות, ואף לא כל הרשעה אחרת - כאשר מאז ביצוע העבירה עברו למעלה מ-11 שנים! ב"כ הנאשמת הוסיף וטען כי מצבה הכלכלי של הנאשמת קשה מאוד וכי משך השנים צמצמה פעילותה הכלכלית - כך שאין ביכולתה לשלם קנס משמעותי (אף שלעניין זה לא הובאו אסמכתאות מתאימות).

5. בהתאם להוראות חוק העונשין בעניין הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה, על בית הדין לקבוע תחילה "מתחם עונש הולם" למעשה העבירה שבה הורשע הנאשם, ולאחר מכן להטיל על הנאשם עונש שהינו בתוך מתחם זה, אלא אם כן מתקיימים שיקולים לקולא (או לחומרא).

6. בהתאם לכך, על בית הדין להתחשב גם "בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה", כמפורט בסעיף 40ט" לחוק העונשין (סעיפים 40ב ו-40ג לחוק העונשין). ומאידך על בית הדין להתחשב גם במצבו הכלכלי של הנאשם לצורך קביעת מתחם הקנס ההולם, בנסיבות בו נעברה העבירה, במועד בו נעברה ובהרשעות קודמות, ככל שהיו.

7. בענייננו, מתחם העונש ההולם צריך להביא לביטוי את הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ואת מידת הפגיעה בו. ערכים אלה הינם בעיקרם מניעת פגיעה בעובדים הזרים, מניעת פגיעה בדמותה של החברה הכרוכה בהעסקת עובדים זרים בתנאי ניצול וכן מדיניות כלכלית של צמצום האבטלה של עובדים ישראליים.

כמו כן יש לתת ביטוי לכך שהעבירה בה הורשע הנאשם נמנית עם העבירות המנהליות לפי חוק עבירות מנהליות, התשמ"ו-1986, אך מנגד יש לתת ביטוי לצו המחוקק בסעיף 2(א) לחוק עובדים זרים, לפיה כאשר העבירה מבוצעת במסגרת עסקו או משלח ידו של אדם, העונש עליה הוא מאסר שנה או ארבע פעמים הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין.

8. יחד עם זאת, על בית הדין לקחת בחשבון גם את העובדה שהעבירה בוצעה בשנת 2003, וכי אף שנקבע שאין התיישנות - כתב האישום הוגש כ-6 שנים שלאחר מכן, דבר שהיה בו כדי להרע את מצבה של הנאשמת מבחינה ראייתית, ואף לגרום לה לעינוי דין בהימשכות ההליך. כמו כן, וכאמור - בכך שמאז עברו 11 שנים מבלי שנעברה כל עבירה נוספת, יש כדי ללמד כי הנאשמת הפנימה את חומרת המעשה ולא חזרה להעסיק עובדים זרים שלא כדיון, וכן את העובדה כי מדובר בהרשעה ראשונה, ויחידה.

9. לאחר ששקלתי את עמדות הצדדים מקובל עלי כי אין להחמיר על הנאשמת, וכי מתחם הענישה צריך להיות ברף התחתון - הקנס המנהלי שהייתה יכולה הנאשמת לשלם (לו הייתה משלמת מלכתחילה ולא מנהלת את ההליך כולו), וברף העליון - היה מקום להשית עליה 350% מגובה הקנס המכסימאלי.

10. בנסיבות אלו, ואף שלא הומצאו אסמכתאות לעניין מצבה הכלכלי הקשה של הנאשמת, ובהתחשב בכל האמור לעיל, הריני פוסקת כי הנאשמת תישא בקנס בגובה כפל הקנס המנהלי, ובסה"כ 10,000 ₪ לכל אחד מהעובדים הזרים שנתפס (כאשר גובה הקנס במקור עמד על 5,000 ₪ לכל אחד מהעובדים שנתפסו). סה"כ תשלם הנאשמת סך של 20,000 ₪ בגין העסקת שני העובדים הזרים שנתפסו. התשלום יבוצע ב-20 תשלומים שווים של 1,000 ₪ כל אחד, כשהתשלום הראשון יבוצע ב-1/3/14, ושאר התשלומים ישולמו בכל 1 לחודש שלאחר מכן, עד לסיום התשלומים.

11. כמו כן על הנאשמת לחתום תוך 30 יום על התחייבות שלא לעבור עבירה דומה לפי סעיפים 2(א)(1) ו-2(א)(2) לחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991 בתוך שלוש שנים מהיום, שאם לא כן תשלם עבור כל עובד נוסף שתורשע בהעסקתו סך של 50,000 ₪.

12. לצדדים נתונה זכות ערעור על הכרעת הדין ועל גזר הדין. הודעת ערעור יש להגיש לבית הדין הארצי לעבודה תוך 45 ימים מיום המצאת גזר דין זה אליהם.

ניתן היום, כ"ה שבט תשע"ד, 26 ינואר 2014, בהעדר הצדדים.